

MÅL 1 - Forebyggje vald og overgrep i befolkninga				
Tiltak	Grunngjeving	TID kostnad	Ansvar	Mål-oppnåing
Informasjon og undervisning: <ul style="list-style-type: none"> • til barn og unge om vald, seksuell helse og grenser • til menneske med nedsatt funksjonsevne om vald og overgrep • Livsmestringskurs og foreldrerettleiingskurs for flyktningar i introduksjonsprogram • til flyktningar om vald og overgrep, æresrelatert vald og kjønnslemlesting 	Openheit og dialog om tabubelagte tema aukar sannsynligheit for tidleg identifikasjon og intervensjon	Ordinær drift	Barnevernstenesta Helsestasjons- og skulehelsetenesta Sosialtenesta Flyktningtenesta Miljøarbeider-tenesta	Kvar avdeling har gode rutinar som ligg kvalitetssystemet. Dette skal ferdigstillast innan 2023
Tema på foreldremøter i skule og barnehage	Openheit og dialog om tabubelagte tema aukar sannsynligheit for tidleg identifikasjon og intervensjon	Ordinær drift	Skule/barnehage	Tilsette er opplært i relevante verktøy. Tema er innlemma i årshjulet og kvalitetssystemet innan 2023
Rus, psykiske vanskar og vald skal kartleggast og tematiserast gjennom svangerskap, barne- og ungdomsalder	Openheit og dialog om tabubelagte tema aukar sannsynligheit for tidleg identifikasjon og intervensjon	Ordinær drift	Jordmor Helsesjukepleiar Fastlege Skule	Følgje veileder frå Helsedirektoratet Innarbeida rutinar Innlemma i årshjulet
Bruke sosiale medier til å fokusere på temaet Kommune tar aktiv del i kampanjar som til dømes Kor lite skal du finne deg i.	Kunnskap om vald i nære relasjonar og bevisstgjerung om	Ordinær drift og TryggEst budsjett	TryggEst team Psykisk helse og rus	Innarbeide rutinar

Verdensdagen for psykisk helse Politiets kampanjar Til dømes: "snakk om vold"	skadeverknader kan virke forebyggande			
Vald skal vere eit naturleg tema å ta opp i møte med eldre	Opne for dialog om temaet	Ordinær drift	Dei kommunale tenestene som har oppfølging av eldre	Innarbeide i rutinar, bruk av relevante verktøy
Fokus under tverrfagleg samarbeid: bekymringsteam, drøftingsteam barnevern, rusteam, flyktningeteam, heimebuande eldre	Sikre samordning av tenester	Ordinær drift	Ansvarlige einingar	Tema skal protokollførast etter kvart samarbeidsmøte
Oversikt over forebyggande tiltak som allereie finst i kommunen: Blant anna: COS, Stine Sofie stiftesen foreldrepakke, Zippys venner, MOT, VIP, Foreldre for første gang, Ungdomslos	Gjennomføring av program	Ordinær drift	Einingsleiar BTI : (Betre tverrfagleg innsats)	Tilsette har kjennskap til dei ulike verktøya som vert nytta i si eining
Inkludere/informere instansar utanfor kommunal sektor om å helde fokus, til dømes: Tannlege, frivillige organisasjonar som idrettslag, Røde kors Brukarorganisasjonar ASV mm	Kunnskap om vald i nære relasjonar og bevisstgjeriing om skadeverknader kan virke forebyggande Ordinær drift Evt TryggEst budsett	Ordinær drift Evt TryggEst budsett	TryggEst team/ Kommunalsjef Psykisk helse og rus frivillighetskoordinator TryggEst -koordinator	Eksterne instansar kan få tilbud om informasjon om TryggEst og kommunens "Handlingsplan mot vald og overgrep"
Kommuneoverlege og folkehelsekoordinator delta i politiråd	Viktig med oversikt over kva politiet jobber med i kommunen, trender og sikre samarbeid	Ordinær drift	Rådmann	Politiråd i årshjul

MÅL 2 - Alle tilsette skal arbeide mot vald og overgrep				
Tiltak	Grunngjeving	TID kostnad	Ansvar	Mål-oppnåing
<p>Utarbeide rutinar som skal vere kjende for alle tilsette:</p> <ul style="list-style-type: none"> forebygging avdekking handtering korleis melde frå kven skal kontaktast/TryggEst-team <p>Rutinar skal leggest inn i Kvalitetssystemet</p> <p>Oppslag/plakat i avdelingane</p> <p>Tilsette skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • ha kjennskap til fakta rundt teieplikt, opplysningsplikt og avvergeplikt • ha kunnskap slik at dei kan driva informasjonsarbeid • ha kunnskap til å kunna prata om vald og seksuelle overgrep tilpassa målgruppa sin mognad, alder, språkferdigheiter og moglegheit til å forstå • kunne formidla kva tenester som finst og kontaktinformasjonen til desse • Kunne støtta og hjelpe brukar til å oppretta kontakt med hjelpeapparatet <p>Tema i kompetanseplaner</p>	<p>Viktig å ha trygge og kompetente tilsette som er kjende med kommunen/eininga sine verktøy og rutinar for vald i nære relasjonar</p> <p>Naudsynt informasjon/tenestlege avklaringar for å legge til rette for samarbeid og samhandling mellom einingar</p>	<p>Ordinær drift</p> <p>Kostnad</p> <p>Webinar/kurs</p> <p>Kostnad</p> <p>Fagdagar</p>	<p>Einingsleiarar i samarbeid med TryggEst team</p>	<p>Einingsleiarar rapporterer at dei tilsette har gjennomgått e-læringsopplæring og temaet i rutinar/årshjul</p>

Webinar, fagdagar, tema på avdelingsmøter, kurs, tverrfagleg samhandling BTI, e-læringskurs med meir				
Identifisere særskilte risikogrupper for vald som til dømes barn, personar med nedsatt funksjonsevne, eldre, gravide, personar med minoritetsbakgrunn	Kunne vurdere og sette inn forebyggjande tiltak overfor risikogrupper	Ordinær drift	Einingsleiarar	Saker i TryggEst team

MÅL 3 - Lett å ta kontakt ved bekymring om vald

Tiltak	Grunngjeving	TID kostnad	Ansvar	Mål-opptåing
<p>TryggEst telefon</p> <p>Opplysningar om kor ein finn hjelp og informasjon ligg lett synleg på Austevoll kommune si heimeside</p> <p>Hjelpeinstansar er beskrive og kontaktinfo oppgjeve</p> <p>Brosjyrar /infoplakater på ulike språk delast ut på aktuelle stader</p>	Utsette og pårørande skal vite at det er god kunnskap om vald hos tilsette i Austevoll kommune	Telefonkostnadar Trykkerikostnadar og annonsekostnad 10000 pr år Tidsbruk med å henge opp plakatar, informasjon ut og liknande	TryggEst team i samarbeid med Servicekontor og IT hjelp	TryggEst telefonen er kjend og blir brukt av innbyggjarane i Austevoll kommune

MÅL 4 - God oppfølging av valdsutsatte				
Tiltak	Grunngjeving	TID kostnad	Ansvar	Mål-oppnåing
Kompetanse til å handtere akuttsakar - ved implementering av TryggEst rutine akutt	Liv og helse ivaretakast først. Derneft må kommunens rolle i vidare handtering avklarast inkludert eventuelt å anmelde forholdet. Samarbeidsmøte med aktuelle partar for å handtere saken i den akutte fasen	Opplæring av personell som skal motta akuttvarslar 1 dag kurs per person	TryggEst koordinator	Minst 6 tilsette er opplært til å handtere akutte valdsaker
Etablere rutine for mottak av nye sakar, vurdere hastegrad og rutinar for å tildele sak vidare til aktuelle tenester	Sikre systematisk vurdering av sakar med tanke på hastegrad og kompleksitet, tildele ansvarleg teneste for vidare oppfølging og utnemne kontaktperson	Tid til å lage rutinar. Opplæring i metode. Cirka 1 arbeidsveke Opplæring av tenester som skal motta sakene: Cirka 1 arbeidsveke per avdeling	TryggEst koordinator	Rutinar er etablert i kvalitetssystemet. Tenestene som skal motta sak er opplært
Ta i bruk RITE: Systematisk kartlegging av risiko for ny vald hos valdsutsette personar.	Risikokartlegging: Dersom det er fare for nye valdshandlingar har det følgjer for kva vidare tiltak som trengs. Tiltak vert vurdert ut frå risiko. Tryggest team kan brukast for å diskutere case og gje eit best mogleg heilskapleg tilbod.	Sertifisering for å nytte verktøy. Kvar tilsett: 2 dagar opplæring + kursutgifter = 10 000 kr per person	TryggEst koordinator	Sertifisert minst 6 tilsette til å nytte verktøyet. + implementert i standard oppfølging av vaksne utsett for vald
Heilskapleg oppfølging av valdsutsette. Systematisk kartlegging med fokus på fysiske, psykiske, sosiale, økonomiske tilhøve. Tverrfagleg samarbeid	Valdsutsette personar kan ha behov for oppfølging på fleire felt. Den valdsutsette bør ha ein person som fungerer som koordinator. Det kan vere trong for krisesenteropphald. Fastlege, psykisk helse, barnevern, familievernkontor, NAV (sosialteneste / flyktingteneste) er naturlege samarbeidspartnarar i kommunen. Det er fleire regionale og nasjonale tilbod som kan vere aktuelle samarbeidspartnarar	Innanfor ordinær drift	Psykisk helse, fastlege, NAV, barnevern familievern Krisesenter	Avdelingar som skal følgje opp har etablert rutinar for systematisk kartlegging og tverrfagleg samarbeid. Avdelingar kjenner til andre regionale og nasjonale tilbod til oppfølging av valdsutsette

Krisesentertilbod: kommunen har samarbeidsavtale med Krisesenter for Bergen og omegn	Kommunar har lovfesta plikt til å ha eit krisesentertilbod. Austevoll kommune har samarbeidsavtale med Bergen kommune som vertskommune om krisesentertjenester, i lag med fleire omliggande kommunar. Kommuneleiinga følgjer opp Krisesenteravtalen på overordna nivå	Årlege utgifter til krisesenter ligg i budsjett. Kommunal medbetalingsplikt	Kommunalsjef Helse og Velferd	Krisesenteravtalen vert følgd opp årleg
Familieterapeut i kommunen	Kommunen har ikkje familievernkontor. Vald i nære relasjonar råkar heile familien. Det kan vere tabubelagt og vanskeleg å snakke om. Forsking visar at negative mønster gjerne går i arv. Nyttan av ein familieterapeut vert vurdert som naudsynt ut frå både eit individuelt og eit samfunnsmessig perspektiv.	1 årsverk	Rådmann ta opp i budsjettsak	Tilsett familieterapeut (som og skal jobbe med andre saker i kommunen)
Tilby individuell plan til innbyggjarar som har rett på dette	For komplekse saker med trong for oppfølging frå fleire kommunale tenester	I ordinær drift	Koordinerande einig	Tilbod om IP til alle som har krav etter lov

MÅL 5 - Tilbod til dei som utøver vald				
Tiltak	Grunngjeving	TID kostnad	Ansvar	Mål-oppnåing
Samtale Fastlege Psykisk helse og rus Psykolog Familieterapi Bekymringssamtale politi Kriminalomsorgen NAV Barnevernet DPS Sinnemestringskurs Familievernkontoret på Stord eller i Bergen Hjelpetelefon Helsestasjon og skulehelsetenesta	Auke bevisstheten hos voldsutøver bidrar til å plassere ansvar, redusere skam og skyld Gje voldsutøver alternative verktøy	Ordinær drift	Fastlege Psykolog Psykisk helse og rus Barnevern	Redusert alvorlege vald hendingar
Barn/unge som utøver vold og seksuell adferd blir henvist til rette instans	Forebyggje vidare skjeivutvikling	Ordinær drift	Innvolverte tenester	Tidleg innsats for barn/unge